

[Aage Fogh.]

i sandhed sige, at det ærede medlem er bedre til at bedømme den tid, der er gået, end han er til at spå om den tid, vi går i møde. For hvad sagde det ærede medlem i 1957? Det ærede medlem sagde, at over for denne trekantregering og de lovforslag, den havde gennemført, ville al tillid svinde bort, arbejdsmodet ville falde, arbejdsløsheden ville stige o. s. v. o. s. v. Men hvad skete der? Der er vist ingen, der vil modsige mig, når jeg påstår, at den situation, vi havde økonomisk den 1. april 1961, er den gunstigste situation, Danmark nogen sinde har haft. Pr. 1. april 1961 stod vi med en valutabeholdning på 1,4 milliard kr. Vi havde en udenlandsk gæld på 1,1 milliard kr. Vi havde et overskud på statsregnskabet på 1,1 milliard kr., altså et overskud, der nogenlunde svarede til vor udenlandske gæld. Vi havde en indenlandsk gældspost på vist 4-5 milliarder kr., men i hvert fald en indenlandsk gæld, der var mindre end de værdier, man havde bundet i boliger og landbrug. Vi havde i 1961 præsteret at bygge 34 000 lejligheder, og vi havde praktisk talt afskaffet arbejdsløsheden.

Det er den baggrund, vi arbejder på i dag. Det er det resultat, vi opnåede efter 1957, da det ærede medlem hr. Erik Eriksen spåede noget ganske andet. Jeg må sande Storm Petersen, hvor han siger: det er svært at spå, navnlig om fremtiden.

Hvad er der da sket, siden vi skal til at gennemføre de forslag, vi står over for her? Der er sket det ganske simple, at det danske erhvervsliv gik over gevind i foråret 1961. (*Erik Eriksen*: Hvorfor?). Hvorfor? Fordi det danske erhvervsliv ikke forstod at begrænse i tide, fordi de danske håndværksmestre ikke er lige så loyale indbyrdes, som de danske håndværkssvende er det. Det er nemlig sandheden, at hvis mestrene havde forstået at holde sammen og begrænse overpriser på arbejdet lige så godt, som svendene forstår at begrænse underpriser, havde der ingen problemer været i dag. Men det er der ingen der tør sige, og derfor vil jeg gerne udtrykke det så kraftigt som muligt, at det er erhvervslivets folk, der har ansvaret for den situation, vi har i dag. For da erhvervene havde gennemført deres kæmpe-lønforhøjelse, blev den fulgt af krav fra

embedsmænd og tjenestemænd i en sådan udstrækning, at vi må regne med, at lønningerne er steget med 700 mill. kr. i løbet af 1961. Det er det, der har slået bunden ud af vor økonomi, og det er det, vi skal rette op nu. Jeg vil altså gerne sige, at man i dag ikke skal give befolkningen det indtryk, at ansvaret herfor udelukkende er folketingets. Det er befolkningen, det er erhvervslivets folk, der har hovedansvaret, og det skal de være med til at bære, for de skal være med til at rette forholdene i den tid, vi går i møde. Vi kan nemlig slet ikke gøre det ved hjælp af de love, vi gennemfører på Christiansborg, hvis ikke befolkningen får indtryk af, at den har et ansvar, den skal stå ved.

Nu er vi kommet dertil at skulle gennemføre en oms. Jeg sagde allerede ved første behandling, at den ville jeg ikke kunne stemme for. Nu har sagen været i udvalg, og omsen er kommet til verden efter en slags tretrinsraketprincip. Man nedsatte et 17 mands udvalg, og dette 17 mands udvalg nedkom med et klogere udvalg på 7 mand, og dette klogere udvalg nedsatte igen og overlod sagen til behandling i et endnu klogere udvalg af de politiske opmænd. Resultatet foreligger i dag, og jeg kan straks sige, at det, jeg beklagede mig over ved første behandling, at forslaget var for indviklet, for omstændeligt, er ikke blevet bedre under udvalgsbehandlingen. Ordningen er endnu mere indviklet og endnu mere omstændelig end oprindelig foreslået, og derfor er jeg for mit vedkommende heller ikke mere modtagelig for den. Tænk, vi skal nu gennemføre 7 nye love for at skaffe 300 mill. kr., en lille, lille brøddel af det kæmpebudget, vi arbejder med; 300 mill. kr. skal nu udløses så omstændeligt.

Er det da nødvendigt? Ja, for vi skal have oms, det store flertal er nu stemt for, at vi skal have oms for enhver pris. Hvorfor? Er Danmark da underforsynet med indirekte skatter? Jeg har spurgt vore særlige sagkyndige i ministeriet: hvordan har Danmark det med indirekte skatter i forhold til andre lande i Europa? Desværre kom jeg ud for det, at de særlig sagkyndige har sagt: vi kan ikke skaffe os oplysninger nærmere end til 1960. Det synes jeg er en fejl. Men de oplysninger, jeg fik, siger, at i 1960 havde Frankrig